

KONDÜLOOMID ehk genitaaltüükad

Kondüloomide tekitajaks on papilloomiviirus (HPV), mis nakatab nahka ja limaskesti ning levib kokkupuutel nakatunud pindadega, põhjustades suguelundite limaskestal tüükalisi muutusi. Kondüloomid võivad asetseda nii välissuguelunditel kui ka emakakaelal. Viirus levib otsesel kontaktil nakatunud naha või limaskestadega, samuti võib suu ja suguelundite kontaktil ehk orogeenitaalselt kanduda huulte, kurgumandlitele või suulaele.

Haiguse peiteperiood ehk aeg nakatumisest haigustunnuste avaldumiseni on tavaliselt 2–3 kuud, kuid võib kesta ka mitu aastat. Mõnikord võib haigus kulgeda varjatult ehk latentselt – inimene on küll nakatunud, kuid iseloomulikke nahamuutusi ei teki. Partneri nakatamise võimalus on kõige suurem esimesel haigusaastal, edaspidi see väheneb. Raseduse korral võib sündiv laps kokku puutudes nakatunud piirkondadega sünnitusteedes nakatuda.

Haiguse kulg on varieeruv – kondüloomid võivad vaatamata ravile püsida või uuesti ilmuda, võivad iseenesest taandareneda ning harvadel juhtudel edasi areneda pahaloolumuliseks kasvajaks. Papilloomviirust peetakse üheks emakakaelavähi põhjustajaks. Papilloomiviirus vajab ravi ja jälgimist, et ennetada kasvujaliste protsesside arengut.

Sümptomid:

- koevohandid suguelunditel – siledad ja teravatipulised kondüloomid või ümarad ja kumerad papilloomid;
- mõnikord on viiruse kahjustatud laigutaolised alad ühel tasandil ümbritseva nahapinnaga ja sama värvusega, olles tervest nahast ja limaskestast eristamatud lamedad papilloomid, mis võivad asetseda emakakaelal ja lahklihal ning tekitada piklikke valulikke lõhesid;
- sügelemine või kipitamine;
- emakakaelal paiknevad kondüloomid võivad põhjustada vahekorraegseid veritsusi ning valulikkust.

Uuringud:

- vaatlus;
- kondüloomi kahtlusega alad värvitakse äädikhappe või Lugoli lahusega, et tuua silmale nähtamatud muutused paremini esile;
- PAP-analüüs ehk tuperakkude analüüs;
- diagnoosimiseks ning pahaloolumulise protsessi kahtlusel, võetakse histoloogiliseks uuringuks koetükke.

Ravi

Papilloomiviiruse vastane ravi puudub. Rakendatava ravi eesmärk on kaebuseid põhjustavate nähtavate kondüloomide eemaldamine ning viiruse edasiandmise võimaluse vähendamine. Enne kondüloomide ravi uuritakse patsienti teiste sugulisel teel levivate ja kaasuvate haiguste suhtes, kuna need võivad aktiveerida papilloomiviiruse infektsiooni ja olla ravi ebaedu põhjuseks. Ravimeetod valitakse vastavalt kondüloomide asukohale:

- ravimine keemiliste ainetega – kreemid ja lahused, mis toimivad viirust sisaldavatele rakkudele söövitavalt või koe kärbumist soodustavalt;
- kirurgiline eemaldamine;
- hävitamine laserkiirte, elektrivoolu või madala temperatuuriga.

Vaktsineerimine

Kondüloomi põhjustava papilloomiviiruse vastu on võimalik vaktsineerida. Vaktsineerimine koosneb kolmest süstist, mis tehakse 6 kuu jooksul. Regionaalhaigla pakub vaktsineerimist tasuta teenusena, vaktsineerimine toimub arstivisiidi ajal. Tasulisele vaktsineerimisele soovijatel tuleb eelnevalt pöörduda günekoloogi vastuvõtule. Vastuvõtule saab registreerida naistehaiguste registratuuri telefonil 617 2361. Vaktsineerimise vajadus lepitakse kokku günekoloogiga.

Koostanud: SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla
J. Sütiste tee 19
13419 Tallinn

infotelefon 617 1300
www.regionaalhaigla.ee